

PERSBERICHT

14 januari 2016

Verslag aan het Waals Parlement

Kwaliteitscontroles van de onderhoudswerkzaamheden aan het wegen- en autosnelwegennet van het Waalse Gewest – Opvolgingsaudit

Het Rekenhof publiceert op zijn website een verslag betreffende een opvolgingsaudit over de manier waarop de Waalse overheid de kwaliteit van de herstellingswerken aan het gewestelijke openbare wegennet controleert. Bij de uitgevoerde analyse werd meer bepaald nagegaan in hoeverre effectief verbeteringen werden aangebracht na de invoering van het nieuwe bestek van het type *Qualiroutes*.

In 2012 had het Rekenhof een controle-audit uitgevoerd omtrent de kwaliteit van de onderhoudswerkzaamheden aan het wegen- en autosnelwegennet van het Waalse Gewest. In de opvolgingsaudit die het Rekenhof publiceert, wordt het gevolg geanalyseerd dat werd gegeven aan de bij zijn initiële controle geformuleerde vaststellingen en aanbevelingen.

In verband met de problematiek van de schade aan de wegen veroorzaakt door te zwaar geladen vrachtwagens, beveelt het Rekenhof het Waalse Gewest aan de omvang van de te zwaar beladen vrachtwagens, de evolutie van de praktijken van de transporteurs en het gewestelijke repressieve beleid ter zake te analyseren.

Het stelt vast dat de automatisering van de databank met betrekking tot de staat van de wegen niet volledig is en dat het programma dat de gegevens beheert, onderbenut wordt in die zin dat de gewestelijke directies die er gebruik van maken, het niet systematisch bijwerken. Die situatie is nadelig voor de inspanningen die worden geleverd wat de planning van de onderhoudswerkzaamheden voor het volledige gewestelijke wegennet betreft.

Naast die twee aspecten heeft het Rekenhof eveneens de invoering van de kwaliteitsplannen opnieuw geëvalueerd, alsook de opvolging van de kwaliteitscontroles van de werken.

Kwaliteitsplannen

De kwaliteitsplannen vormen een bestanddeel van de contractuele documenten van de opdrachten en zijn bedoeld om de aannemers meer verantwoordelijk te maken wat de kwaliteit van de uitgevoerde werken betreft. Die plannen verplichten de aannemers immers tot een systeem van zelfcontrole door hen bepaalde controles toe te vertrouwen die de overheid voordien zelf uitvoerde. De overheid superviseert de controles op basis van de resultaten die de aannemers meedelen.

Het Rekenhof stelde vast dat de kwaliteitsplannen verbeterd zijn. Door het grote verschil tussen het aantal door de bedrijven vastgestelde slecht functionerende zaken (5,8%) en het door de administratie genoteerde aantal (85,1%) aangaande dezelfde 39 dossiers betreffende geanalyseerde werven, stelt het Rekenhof zich echter vragen over de betrouwbaarheid van de door de bedrijven opgestelde zelfcontroleverslagen.

De doeltreffendheid van die plannen wordt overigens gecompromitteerd door het feit dat er geen richtlijn is die gemeenschappelijke normen oplegt aan alle territoriale directies en dat de resultaten niet gecentraliseerd noch transversaal geëxploiteerd worden.

Materialiteit van de controles

Het Rekenhof stelt vast dat de voorafgaande tests (evaluatie van de residuele draagkracht, analyse van de structuur van de lagen, gebruik van een programma waarmee de gebrekkige laag van een weg kan worden geïdentificeerd) niet systematisch worden uitgevoerd. Aan de hand ervan zou een bestaande situatie kunnen worden geëvalueerd en zouden de te plannen werken bijgevolg nauwkeurig kunnen worden bepaald, teneinde de beschadigde wegen op een duurzame manier te renoveren. Uit de analyse van de documenten in de 39 onderzochte werfdossiers blijkt bovendien dat het van de ene werf tot de andere heel veel kan verschillen welke stukken aanwezig zijn die aantonen dat elke soort controle (voorafgaand aan de werken, tijdens de uitvoering en a posteriori) werkelijk werd uitgevoerd.

Het bestek van het type *Qualiroutes* legt de aannemers vele controles op. Het Rekenhof dringt erop aan dat de resultaten ervan onmiddellijk worden meegedeeld aan de gewestelijke directies, zodat de administratie de performantie ervan kan evalueren en eventueel kan beslissen om zelf bijkomende tests uit te voeren.

Doeltreffendheid en doelmatigheid van de opvolging van de controles

Aan de hand van de door de administratie uitgevoerde controles kan worden nagegaan in hoeverre de uitgevoerde werken afwijken van de aan de aannemers opgelegde kwaliteitseisen. Zo stelde de administratie in 39 geanalyseerde dossiers 158 non-conforme toestanden vast. In de meeste gevallen beschouwde ze het dossier als afgedaan gewoon door aanvaarding van de verweermiddelen van de aannemer. Van die non-conforme toestanden leidde slechts 10,7% tot lichte financiële sancties voor de aannemer en 0,9% tot een correctie om het vastgestelde gebrek te herstellen of minder erg te maken. In meer dan 99% van de gevallen gaven de uit de kwaliteitscontrole gebleken niet-overeenstemmende resultaten geen aanleiding tot een correctie.

Rekening houdend met de hoge jaarlijkse kostprijs van de uitgevoerde tests en controles en de geringe daadwerkelijk uitgevoerde correcties, is het Rekenhof van oordeel dat het geïmplementeerde kader laag scoort qua doelmatigheid.

Antwoord van de vicevoorzitter

De vicevoorzitter en minister van Openbare werken, Gezondheid, Sociale Actie en Patrimonium van de Waalse regering heeft, wat sommige aspecten betreft, de vorm en de inhoud van het verslag betwist, en voor andere aspecten een lijst met verbeteringspunten voor de bestaande situatie meegedeeld. Dat antwoord werd integraal opgenomen als bijlage bij het verslag.

Informatie voor de pers

Het Rekenhof controleert de openbare financiën van de federale Staat, de gemeenschappen, de gewesten en de provincies. Het draagt bij tot een beter overheidsbeheer door de parlementaire vergaderingen, de beheerders en de gecontroleerde diensten nuttige en betrouwbare informatie te bezorgen, die voortvloeit uit een tegensprekelijk onderzoek. Als collaterale instelling van het parlement werkt het Rekenhof onafhankelijk van de overheden die het controleert.

Het verslag *Kwaliteitscontroles van de onderhoudswerkzaamheden aan het wegen- en autosnelwegennet van het Waalse Gewest - Opvolgingsaudit*, evenals de samenvatting en dit persbericht zijn terug te vinden op de homepage van de website van het Rekenhof: www.rekenhof.be.